

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z BIOLOGII W KLASACH V – VIII
OBOWIĄZUJĄCE W SP IM. ŚW. ST. KOSTKI W JACKOWIE GÓRNYM.

1. ZASADY OCENIANIA

1. Zasady mają na celu czytelne przedstawienie wymagań i kryteriów oceny umiejętności i wiedzy ucznia szkoły podstawowej z zakresu przedmiotu biologia.
2. Wymagania edukacyjne są zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego.
3. Wymagania edukacyjne, przedmiotowe zasady oceniania nauczyciel przedstawia uczniom na lekcji organizacyjnej.

2. CELE KSZTAŁCENIA

1. Wdrażanie do samodzielnej, systematycznej pracy.
2. Określenie stopnia opanowania wiedzy teoretycznej i praktycznej.
3. Wspieranie i motywowanie uczniów.
4. Dostarczanie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o poziomie osiągnięć edukacyjnych, postępach oraz indywidualnych potrzebach uczniów.
5. Ustalenie oceny śródrocznej i rocznej.

3. PRZEDMIOT OCENIANIA

1. Zasady oceniania obejmują ocenę wiadomości i umiejętności, aktywność i zaangażowanie, postawę ucznia.
2. **Ocenie podlegają:**
 - testy sprawdzające,
 - szczególne osiągnięcia,
 - odpowiedzi ustne,
 - kartkówki,
 - prace domowe,
 - aktywność,
 - praca ucznia na lekcji.
3. Uczeń może być oceniony :
 - **oceną:** celujący, bardzo dobry+, bardzo dobry, dobry+, dobry, dostateczny +, dostateczny, dopuszczający+, dopuszczający, niedostateczny;
 - **plusem lub minusem.**

4. FORMY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE

Forma aktywności	Informacje szczegółowe
Test sprawdzający zawierający pytania zamknięte jak również otwarte. Czas trwania - 1 godz. lekcyjna	• Przeprowadzony po zakończeniu jednego działu obszernego lub dwóch mniejszych działów. • Jest zapowiedziany ucz. z tygodniowym wyprzedzeniem wraz z informacją o zakresie, celu, formie i kryteriach oceny. • Informacja o teście zanotowana jest wcześniej w e- dzienniku. • Nauczyciel poprawia test w ciągu tygodnia i powiadamia ucznia o wystawionej ocenie. • Wyniki z testu są przeliczane na ocenę bieżącą i wpisywane do dziennika lekcyjnego. • Pracę klasową w formie testu poprzedza powtórzenie materiału nauczania. • Uczniowie otrzymują do wglądu prace pisemne. Po zapoznaniu się z nimi oddają nauczycielowi przedmiotu. • Uczeń ma prawo do poprawy, która jest dobrowolna i odbywa się po lekcjach w ciągu tygodnia od rozdania prac, poprawa może nastąpić tylko raz. • Ocena otrzymana z poprawy, o ile jest wyższa od poprzedniej, zastępuje ocenę niższą. • W przypadku opuszczenia testu sprawdzającego z krótkotrwałych (do 1 tygodnia) przyczyn losowych ucz. ma obowiązek napisać test w ciągu jednego tygodnia od dnia powrotu do szkoły. W takim przypadku ucz. nie ma możliwości pisania poprawy. Wyjątek stanowi długotrwała choroba(powyżej 2 tygodni) – wtedy o terminie poprawy decyduje n-ciel przedmiotu w porozumieniu z uczniem. • Ocena otrzymana z poprawy, o ile jest wyższa od poprzedniej, zastępuje ocenę niższą.

Kartkówki ok. 15 min.	- Krótkie prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów z ostatniej lekcji. - Nie są zapowiadane. - Trwają nie dłużej niż 15 minut. - Nie podlegają poprawie. - O pisaniu kartkówki przez ucznia w przypadku jego losowej nieobecności lub choroby decyduje nauczyciel.
Odpowiedź ustna	- Odpowiedzi ustne nie są zapowiadane; częstotliwość – minimum jedna lub dwie w półroczu. - Ocenianiu podlega poprawność merytoryczna wypowiedzi, umiejętność charakteryzowania procesów biologicznych, stosowania języka biologicznego, umiejętność formułowania myśli, wnioskowania przyczynowo- skutkowego, argumentowania (wyrażania sądów, uzasadnianie). - Ocena z odpowiedzi ustnej może być wyższa niż ocena przyporządkowana poziomowi wymagań. - Krótkie odpowiedzi uczniów, merytoryczna aktywność na lekcji, oceniana jest plusem. - Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z ostatniej lekcji.
Praca na lekcji, aktywność	- Ocenianiu podlega zaangażowanie w tok lekcji, umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów, umiejętność pracy w grupie lub parach, udział w dyskusjach, prowadzących do wyciągania wniosków, prowadzenie obserwacji. - Czynna praca na lekcji oceniana jest znakiem +; trzy uzyskane + pozwalają na dokonanie wpisu oceny bardzo dobrej do dziennika.
Praca domowa Zadania w zeszycie ćwiczeń lub zeszycie przedmiotowym .	- Zasady prowadzenia zeszytu ćwiczeń i zeszytu przedmiotowego są ustalone na pierwszej lekcji. - Zapisy z lekcji oraz odrabianie prac domowych jest obowiązkowe. - Prace domowe mogą być krótkoterminowe lub długoterminowe, np. referaty i doświadczenia przeprowadzane w domu itp. - Ocenianiu podlega poprawność merytoryczna rozwiązanych zadań,

	samodzielność i staranność wykonania pracy. - Brak notatki w zeszycie, pracy domowej oceniony jest znakiem „-”; trzy uzyskane „-” pozwalają na dokonanie wpisu oceny niedostatecznej do dziennika.
Dodatkowe formy aktywności	- Udział w konkursach biologicznych. - Przygotowanie referatu, prezentacji PowerPoint do bieżącego materiału itp.

5. OGÓLNE ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości, a jego ocena jest faktycznym stanem wiedzy i umiejętności.
2. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy.
3. Test sprawdzający z danego działu jest obowiązkowy i poprzedzony tygodniową zapowiedzią.
4. Termin realizacji testu sprawdzającego jest ustalany z uczniami i odnotowany w dzienniku.
5. Nauczyciel ma obowiązek sprawdzenia i oddania prac w ciągu tygodnia.
6. Kartkówki są niezapowiedzianą formą kontroli stopnia opanowania wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji.
7. Dwa razy w półroczu uczeń może zgłosić - bez konsekwencji - nieprzygotowanie się do zajęć. Fakt ten winien zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Zostaje to wpisane do dziennika. Nie dotyczy to prac klasowych.
8. Paca ucznia oceniana jest także za pomocą „+” i „-”, gdzie :
 - a) „+” oznacza pozytywną formę aktywności w postaci:
 - przygotowanie pomocy do lekcji,
 - aktywność na lekcji.

Za trzy „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą(5)
 - b) „-” oznacza :
 - niewykonanie zadań wyznaczonych na lekcji,
 - brak koniecznych przyborów (np. zeszytu, zeszytu ćwiczeń, brak pracy domowej)

Za trzy „-” uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (1) .

9. Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić zeszyt i nadrobić zaległości do następnej lekcji. Wyjątek stanowią zdarzenia losowe. Uczeń nadrabia zaległości w ciągu tygodnia. W przypadku dłuższej nieobecności uczeń uzgadnia z nauczycielem czas uzupełnienia wiadomości.
10. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców.
11. Prace pisemne(testy, kartkówki) znajdują się w posiadaniu nauczyciela, przechowywane są w szkole do końca r. szkolnego i stanowią dokumentację.
12. Rodzic ma prawo wglądu do pracy ucznia w obecności nauczyciela.
13. Oceniając ucznia nauczyciel bierze pod uwagę opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno – pedagogicznej i dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb ucznia.
14. Ocena semestralna i końcowo roczna jest średnią arytmetyczną ocen częściowych.

KRYTERIA OCENIANIA TESTÓW SPRAWDZAJĄCYCH

Celujący - 100% (6)

Bardzo dobry- 99 -85 % (5)

Dobry 84 – 66 % (4)

Dostateczny 65 – 48% (3)

Dopuszczający 47- 30% (2)

Niedostateczny – 29 -0% (1)

DOSTOSOWANIE PRACY DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI. DLA UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie odpytywanie,
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,
- nie należy wymagać by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst,
- zezwolenie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach,
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień,
- podawanie jasnych kryteriów oceny prac pisemnych (wiedza, zastosowanie praktyczne),
- objęcie ucznia systematyczną opieką w ramach zajęć wyrównawczych,

DLA UCZNIÓW Z DYSORTOGRAFIĄ

- kierowanie do ucznia krótkich poleceń,
- zadawanie pytań pomocniczych,
- motywowanie ucznia , aby wskazane błędy poprawiał samodzielnie z wyjaśnieniem zasad pisowni, które stale powinien powtarzać i utrzymywać w oparciu o słownik ortograficzny,
- jeżeli praca jest nieczytelna uczeń może ją sam przeczytać lub odpowiadać ustnie z danego materiału podczas sprawdzianu stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, co pozwoli skoncentrować się na treści a nie na pisowni,
- ocenianie strony merytorycznej prac pisemnych , stosowanie dodatkowo oceny opisowej,
- zachęcanie do stałego używania słownika ortograficznego,
- dyktanda i prace pisemne oceniać bardziej liberalnie pod względem poprawności ortograficznej i graficznej,
- dawanie więcej czasu na czytanie tekstów , poleceń , instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów , w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu,
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień.

DLA UCZNIÓW Z DYSGRAFIĄ

- podczas pisania kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów,
- umożliwienie zapisywania prac pisemnych drukiem lub za pomocą komputera,
- jeżeli praca jest nieczytelna uczeń może ją sam przeczytać lub odpowiadać ustnie z danego materiału,
- podczas sprawdzianu stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, co pozwoli skoncentrować się na treści a nie na pisowni,
- motywowanie , aby wskazane błędy uczeń poprawiał samodzielnie z wyjaśnieniem zasad pisowni, które stale powinien powtarzać i utrzymywać w oparciu o słownik ortograficzny,
- dawanie więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek,

OCENIANIA PRACY DZIECI Z ORZECZENIEM – UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE W STOPNIU LEKKIM

1. Uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim realizują tę samą podstawę programową, co ich sprawni

rówieśnicy. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne (niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania) do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia. Uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim obowiązują te same podręczniki i zeszyty ćwiczeń, co resztę klasy.

2. Dostosowuje formy i metody pracy z zastosowaniem ułatwień: ograniczenie pojęć koniecznych do zapamiętania na rzecz ich zastosowania, praktyczny walor wypowiedzi pisemnych, modyfikacja tematyki wypowiedzi ustnych.

3. Podczas pracy na lekcji uczeń może korzystać z dodatkowych objaśnień i wskazówek nauczyciela; prace pisemne i wypowiedzi ustne mogą powstawać przy pomocy nauczyciela.

4. Uczeń może korzystać z wydłużonego czasu pracy na lekcji.

5. Systematycznie prowadzi zeszyt, dba o jego estetykę, stara się pisać czytelnie (jeżeli praca jest nieczytelna, nauczyciel ocenia ją po odczytaniu jej przez autora).

6. Sprawdziany i kartkówki różnicowane są pod względem trudności lub sposobu oceniania. Podlegają ocenie punktowej. Uzyskane punkty przeliczane są na procenty. W obrębie przedziałów punktowych dotyczących poszczególnych ocen nauczyciel może zastosować ocenę z plusem lub minusem

KRYTERIA OCENY DLA UCZNIÓW Z OPINIĄ LUB ORZECZENIEM PPP

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją, dysgrafią, dysortografią (opinia PPP) stosuje się kryteria procentowe, przeliczone na oceny według następującej skali:

Celujący – 99- 100% (6)

Bardzo dobry- 81 -98 % (5)

Dobry 61– 80% (4)

Dostateczny 41 – 60% (3)

Dopuszczający 21- 40% (2)

Niedostateczny – 20 -0% (1)

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCEN

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy, prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- samodzielnie zaprojektuje i wykona doświadczenie na lekcji lub omówi doświadczenie wykonane w domu.
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych, formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy, dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- aktywnie uczestniczy w lekcji z zadawaniem pytań aktywnych.
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia(lub więcej) i w pełni odpowiada
- na dodatkowe pytania, bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią, potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach, bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 99% do 90% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności, potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny, wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych, z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia, wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji.

- **Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:**

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia, nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji.